

MARZENA MRUK

Uniwersytet Łódzki

ORCID: 0000-0002-3529-0365

marzena.mruk@wsmip.uni.lodz.pl

Geopolityczne i ekonomiczne skutki członkostwa Zjednoczonych Emiratów Arabskich w BRICS

Geopolitical and Economic Implications of the United Arab Emirates' Membership in BRICS

Słowa kluczowe:

Zjednoczone Emiraty Arabskie, BRICS, skutki geopolityczne, skutki ekonomiczne, członkostwo

Keywords:

United Arab Emirates, BRICS, geopolitical effects, economic effects, membership

Geopolityczne i ekonomiczne skutki członkostwa Zjednoczonych Emiratów Arabskich w BRICS

Debata na temat rozszerzenia BRICS trwała wiele lat. Podczas szczytu grupy w Johannesburgu w dniach 22–24 sierpnia 2023 r. podjęto decyzję o rozszerzeniu jej o sześć nowych członków, w tym Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA). Akcesja tego kraju niesie za sobą wiele geopolitycznych i ekonomicznych skutków zarówno dla niego samego, jak i systemu międzynarodowego. W percepcji ZEA BRICS daje możliwość zwiększenia wpływów i potencjału gospodarczego państwa, a tym samym wzmocnienia ambicji mocarstwowych. Głównym celem artykułu jest wskazanie geopolitycznych i ekonomicznych implikacji członkostwa Emiratów w BRICS. Otwiera ono przed Abu Zabi szerokie perspektywy wzrostu pozycji na arenie międzynarodowej, a także umożliwia rozwiązanie problemów, z którymi kraj borykał się do tej pory.

Geopolitical and Economic Implications of the United Arab Emirates' Membership in BRICS

The debate on BRICS expansion has been ongoing for many years. During the BRICS summit in Johannesburg on August 22–24, 2023, the decision was made to expand to include six new countries, including the United Arab Emirates (UAE). Its membership in BRICS carries numerous geopolitical and economic implications for both the UAE and the international system. Abu Dhabi perceives BRICS as an opportunity to expand its influence and economic potential, thus strengthening its great power ambitions. The main goal of this article is to identify the geopolitical and economic implications of the UAE's membership in BRICS. It opens up broad prospects for Abu Dhabi to enhance its position on the international stage and also addresses the challenges the UAE has previously faced.

Wprowadzenie

Wzrost znaczenia państw globalnego Południa i ich gospodarek przyczynił się do powstania BRICS – formatu zainicjowanego w 2009 r. przez Brazylię, Rosję, Indie i Chiny, do którego w 2011 dołączyła Republika Południowej Afryki (RPA). W założeniu ów blok integracyjny krajów rozwijających się ma wspierać działania na rzecz bezpieczeństwa, gospodarki i finansów oraz kultury. Wśród głównych celów BRICS wymienia się zwiększenie roli państw globalnego Południa w międzynarodowym systemie finansowym, stworzenie nowego systemu walutowego oraz próbę zreformowania Organizacji Narodów Zjednoczonych¹. Mimo że grupa ta nie jest formalną organizacją, a raczej luźnym blokiem gospodarek państw globalnego Południa, to stara się tak koordynować działania gospodarcze i dyplomatyczne, by realizować założone cele². Powstanie BRICS oznacza zmianę w światowej geopolityce, która w przyszłości może podważyć dominację państw zachodnich ze Stanami Zjednoczonymi na czele.

Debata na temat rozszerzenia BRICS trwała wiele lat. Wśród państw założycielskich szczególnie zainteresowanie przyjęciem nowych członków wykazywały Chiny. W percepcji rządu w Pekinie format ten stanowi alternatywę dla organizacji międzynarodowych, które skupiają głównie państwa zachodnie. Coraz częściej postrzega się tam BRICS jako użyteczne narzędzie własnej polityki zagranicznej, szczególnie w kontekście rywalizacji ze Stanami Zjednoczonymi³. W związku z tym włączenie do formatu Zjednoczonych Emiratów Arabskich (ZEA) miało pomóc w ukształtowaniu przeciwwagi dla amerykańskiej dominacji, są one bowiem m.in. bardzo ważnym elementem chińskiego projektu gospodarczego znanego jako Inicjatywa Pasa i Szlaku. Decyzja o poszerzeniu BRICS podjęta została podczas dyskusji nad dedolaryzacją międzynarodowego handlu i transakcji

1 A. A. Rabczun, *BRICS: rola, ekspansja i przyszłe możliwości*, „Przestrzeń, Ekonomia, Społeczeństwo” 2023, nr 24 (2), s. 227.

2 Z. Z. Liu, *What Is the BRICS Group and Why Is It Expanding?*, „Council on Foreign Relations” [online], 26 VI 2025 [dostęp: 14 III 2026]: <<https://www.cfr.org/backgrounders/what-brics-group-and-why-it-expanding>>.

3 M. Przychodniak, *China Building Up BRICS as Important Foreign Policy Tool*, „The Polish Institute of International Affairs” [online], 28 II 2025 [dostęp: 13 III 2026]: <<https://pism.pl/publications/china-building-up-brics-as-important-foreign-policy-tool>>.

finansowych, gdzie większą rolę miałyby odgrywać waluty lokalne⁴. Wobec zmieniającej się dynamiki sytuacji na Bliskim Wschodzie obecność przedstawicieli tego regionu w BRICS stanowiła jeden z kluczowych czynników dla przyszłości formatu. Jeszcze przed rozszerzeniem grupa obejmowała kraje generujące ok. 32,1 proc. światowego PKB oraz liczące 42 proc. globalnej populacji, a po rozszerzeniu jej potencjał wzrósł o 420 mln ludzi, którzy tworzą nowy i bardzo chłonny rynek zbytu⁵. Podczas szczytu BRICS w Johannesburgu w dniach 22–24 sierpnia 2023 r. zapadła decyzja o zaproszeniu sześciu nowych państw, w tym ZEA⁶, co otworzyło szansę na akces dla innych państw regionu w przyszłości. Zainteresowanie członkostwem zgłosiły m.in. Algieria, Bahrajn, Syria, Sudan i Turcja⁷.

Głównym celem niniejszego artykułu jest wskazanie geopolitycznych i ekonomicznych implikacji członkostwa Emiratów w BRICS. Otwiera ono przed Abu Zabi szerokie perspektywy wzrostu pozycji na arenie międzynarodowej, a także umożliwia rozwiązanie problemów, z którymi ZEA borykały się do tej pory. Artykuł podejmuje się także analizy perspektyw przyszłego członkostwa Arabii Saudyjskiej i znaczenia takiego kroku dla międzynarodowej pozycji Emiratów. Celem pracy jest też wreszcie udzielenie odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

1. Jak członkostwo ZEA w BRICS może wpłynąć na ich sojusz ze Stanami Zjednoczonymi?
2. Czy członkostwo w BRICS może się przyczynić do podniesienia międzynarodowego prestiżu ZEA?

4 A. Kateb, *BRICS+ and the Arab Gulf: The Perks of Membership*, „Carnegie Endowment for International Peace” [online], 4 I 2024 [dostęp: 10 XI 2025]; <<https://carnegieendowment.org/sada/2024/01/brics-and-the-arab-gulf-the-perks-of-membership?lang=en>>.

5 L. Zaccara, N. H. Battaloglu, *BRICS Membership: Gulf States’ Strategic Pivot in Shifting Global Dynamics*, „Gulf International Forum” [online], 5 IX 2023 [dostęp: 11 XI 2025]; <<https://gulfif.org/brics-membership-gulf-states-strategic-pivot-in-shifting-global-dynamics/>>.

6 Oprócz ZEA pełne członkostwo w BRICS uzyskały Iran oraz Egipt. Arabia Saudyjska przyjęła zaś propozycję członkostwa, ale nie zdecydowała się na pełną akcesję.

7 M. N. Katz, *The BRICS Come to the Middle East and North Africa*, „Atlantic Council” [online], 25 VIII 2023 [dostęp: 12 XI 2025]; <<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/the-brics-come-to-the-middle-east-and-north-africa/>>.

3. Jak współpraca gospodarcza ZEA i państw założycielskich BRICS układała się dotychczas i czy członkostwo w BRICS ma realne przełożenie na wymianę handlową między nimi?

Artykuł został podzielony na trzy części, które odpowiadają postawionym pytaniom badawczym. Jest on próbą wypełnienia widocznej w polskiej literaturze przedmiotu luki w zakresie funkcjonowania BRICS i polityki zagranicznej ZEA.

Geopolityczne skutki członkostwa ZEA w BRICS

Analizę geopolitycznych skutków członkostwa ZEA w BRICS należy rozpocząć od określenia założeń emirackiej polityki zagranicznej w XXI w. Przez dwie pierwsze dekady tego stulecia charakteryzowały ją demonstracja siły w postaci interwencji wojskowych (m.in. w Bahrajnie i Jemenie) oraz wsparcie dla regionalnych formacji zbrojnych w państwach trzecich (np. Libii, Syrii i Egipcje)⁸. Od 2019 r. w polityce zagranicznej ZEA zauważalna jest zmiana, Abu Zabi zaczęło bowiem odchodzić od postawy konfrontacyjnej na rzecz bardziej neutralnej i koncyliacyjnej oraz wspierania działań dyplomatycznych, m.in. poprzez udział w mediacjach⁹. Emiraty dążą do utrzymania swojej regionalnej pozycji, wypracowanej przez lata dzięki sprawnemu łączeniu asertywności politycznej i militarnej, a ich polityka zagraniczna zaczęła się opierać przede wszystkim na gospodarce, energii i biznesie, a także wspieraniu dialogu między różnymi kulturami¹⁰. Zmiany, które zaszły na tym polu w ostatnich latach, ukazują, że władze w Abu Zabi dążą do utrzymania równowagi między ambicjami a pragmatyzmem, łącząc inicjatywy dyplomatyczne, gospodarcze i związane z bezpieczeństwem, aby umocnić swój status średniego mocarstwa¹¹.

8 S. Kirmanj, R. Tofik, *The UAE's Foreign Policy Drivers*, „Middle East Policy” 2023, vol. 30, No. 4, s. 64.

9 J. Krasna, *Big Changes in United Arab Emirates Foreign Policy*, „Foreign Policy Research Institute” [online], 18 IV 2023 [dostęp: 15 III 2026]: <<https://www.fpri.org/article/2023/04/big-changes-in-united-arab-emirates-foreign-policy/>>.

10 *The UAE's Return to a Diplomacy-First Foreign Policy*, „Italian Institute for International Political Studies” [online], 17 XII 2021 [dostęp: 15 III 2026]: <<https://www.isionline.it/en/publication/uaes-return-diplomacy-first-foreign-policy-32719>>.

11 M. Chazizaa, C. Lutmarb, *The UAE's Niche Diplomacy in the Middle East: Authoritarian Strategies of a Middle Power*, „Global Security. Health, Science and Policy” 2025, vol. 10, No. 1, s. 3.

Wobec powyższego należy zadać pytanie, czy członkostwo w BRICS wpisuje się w założenia polityki zagranicznej ZEA. Akcesja do tego formatu jest elementem przemyślanej, rozważnej polityki Abu Zabi i stanowi wynik stopniowych działań na rzecz rozwoju dyplomatycznych i ekonomicznych relacji ze stowarzyszonymi w nim państwami. To pragmatyczny krok, który odzwierciedla elastyczne podejście emirackich władz do wielostronnej współpracy politycznej i gospodarczej oraz wzmacniania działań na rzecz wielobiegunowego porządku świata ze szczególną rolą globalnego Południa¹². Chociaż Emiraty zostały członkiem grupy w styczniu 2024 r., to ich integracja przebiegała w kilku etapach. W październiku 2021 r. przystąpiły do Nowego Banku Rozwoju BRICS (New Development Bank – NDB), a w czerwcu 2023 – do Forum Przyjaciół BRICS¹³. Oficjalne zaproszenie do członkostwa w grupie otrzymały natomiast w sierpniu 2023 r.¹⁴

Akcesja ZEA do BRICS niesie za sobą wiele geopolitycznych skutków zarówno dla samych Emiratów, jak i systemu międzynarodowego. Dla Abu Zabi zdecydowanie największym wyzwaniem jest w tym kontekście zachowanie równowagi między partnerstwem ze Stanami Zjednoczonymi a lojalnością wobec BRICS i jego członków. Emiraty od lat utrzymują strategiczną współpracę z USA w takich obszarach jak bezpieczeństwo, inwestycje, handel i nowoczesne technologie, ale chcą także szukać nowych partnerów i obszarów współpracy, a państwa BRICS, szczególnie Chiny, są tu w percepcji Abu Zabi dobrymi kandydatami¹⁵. Budzi to niepokój Stanów Zjednoczonych, które odgrywają coraz większą rolę w rozwoju technologicznym ZEA, szczególnie w obszarze wykorzystania sztucznej inteligencji. Nowoczesne technologie, oprócz zapewnienia bezpieczeństwa w tradycyjnym rozumieniu,

12 P. Dienstbier, *The UAE – (Not) Just Another BRICS Member?*, „Konrad-Adenauer-Stiftung” [online], 2 VII 2025 [dostęp: 14 III 2026]: <<https://www.kas.de/en/country-reports/detail/-/content/die-vae-k-ein-ganz-gewoehnliches-brics-mitglied>>.

13 *Our Participation in BRICS*, „United Arab Emirates Ministry of Finance” [online, dostęp: 12 XI 2025]: <<https://mof.gov.ae/en/public-finance/international-relations/our-participation-in-brics/>>.

14 R. Matthews, *UAE’s „Balanced” Diplomacy in the Resurgent BRICS*, „Radban Security & Defence Institute” [online], 4 VIII 2025 [dostęp: 10 XI 2025]: <<https://rsdi.ae/en/publications/uaes-balanced-diplomacy-in-the-resurgent-brics>>.

15 K. Alexander, G. B. Serhal, *UAE Entry into BRICS Increases Its Diplomatic and Economic Options*, „Stimson” [online], 13 IX 2023 [dostęp: 10 XI 2025]: <<https://www.stimson.org/2023/uae-entry-into-brics-increases-its-diplomatic-and-economic-options/>>.

stają się nowym czynnikiem łączącym interesy Emiratów i USA. BRICS to natomiast format, który podkreśla chęć zmiany zdominowanego przez Stany Zjednoczone systemu międzynarodowego, a podmiotem wiodącym są w nim Chiny. Może to zatem znacząco ograniczyć możliwości działania ZEA w ramach grupy i poszerzania współpracy z jej poszczególnymi państwami, gdyż takie działania potencjalnie groziłyby ograniczeniem, a być może i utratą dostępu do amerykańskich technologii¹⁶.

Władze w Abu Zabi dążą do utrzymania stabilności wewnętrznej i osiągnięcia wspólnych korzyści gospodarczych, które stopniowo przyczynią się do powstawania wielobiegunowego systemu międzynarodowego. Unikają przy tym postawy konfrontacyjnej. W przeciwieństwie do Iranu ZEA nie postrzegają BRICS jako narzędzia do przeciwstawienia się hegemonii Stanów Zjednoczonych, które z perspektywy Abu Zabi wraz z Chinami dominują gospodarczo na świecie i wzajemnie się uzupełniają. USA utrzymują bowiem obecność wojskową w Zatoce Perskiej, a tym samym zapewniają bezpieczeństwo i stabilizację w regionie, natomiast Chiny napędzają rozwój gospodarczy i wymianę handlową. W związku z tym utrzymywanie dobrych relacji zarówno z Waszyngtonem, jak i Pekinem jest emiracką racją stanu¹⁷. ZEA i USA, a ponadto Indie i Izrael, łączy też inicjatywa I2U2, która powstała w celu pogłębienia kooperacji technologicznej oraz współpracy sektora prywatnego w regionie¹⁸. Dla Abu Zabi ważny okazuje się nie tylko sojusz z USA, ale także większa niezależność polityczna i gospodarcza oraz troska o interesy narodowe, a co za tym idzie – koncentracja na polityce multilateralizmu.

Członkostwo w BRICS i partnerstwo ze Stanami Zjednoczonymi umożliwia ZEA wzmocnienie strategii podwójnego sojuszu, pozwalającej współpracować z wieloma potęgami bez uzależniania się od jednej z nich, a tym samym czerpać korzyści ze wszystkich rozwijanych relacji. Dzięki akcesji do grupy Emiraty uzyskały więc możliwość wywierania wpływu na Stany Zjednoczone i realizacji swoich interesów, szczególnie wobec nieprzewidywalności polityki

16 V. Carchidi, M. Soliman, *The Role of the Middle East in the US-China Race to AI Supremacy*, „Middle East Institute” [online], 19 XI 2024 [dostęp: 15 III 2026]: <<https://mei.edu/publication/role-middle-east-us-china-race-ai-supremacy/>>.

17 M. Binhuwaidin, *BRICS: What Is in It for the United Arab Emirates?*, „Contemporary Review of the Middle East” 2025, vol. 12, issue 3, s. 369.

18 H. Alhasan, V. Solanki, *The I2U2 Minilateral Group*, „International Institute for Strategic Studies” [online], 11 XI 2022 [dostęp: 15 XI 2025]: <<https://www.iiss.org/online-analysis/online-analysis/2022/11/the-minilateral-i2u2-group/>>.

zagranicznej Waszyngtonu. Współpraca z potęgami globalnego Południa równoważy stosunki z USA, ale nie czyni Emiratów zależnymi od którejś ze stron, szczególnie że nie wydają się zainteresowane tworzeniem sojuszu wyłącznie z Rosją czy Chinami (albo któryś z pozostałych członków BRICS) i raczej będą dążyły do uzyskania neutralnej i pragmatycznej pozycji w tworzącym się systemie międzynarodowym¹⁹.

Włączenie w poczet członków BRICS nie tylko ZEA, ale także Iranu i Egiptu oraz potencjalne pełne członkostwo Arabii Saudyjskiej w przyszłości to kroki na rzecz pogłębienia współpracy głównych aktorów w regionie Bliskiego Wschodu – obszaru o dużym znaczeniu gospodarczym, różnorodności kulturowej oraz złożoności geopolitycznej. Decyzja o zaproszeniu do grupy sześciu nowych uczestników, w tym czterech z Bliskiego Wschodu, pokazuje, że państwa BRICS są świadome roli tego regionu w przekształcaniu systemu międzynarodowego oraz utrzymaniu równowagi handlowej i energetycznej²⁰. Integrację ZEA można zatem postrzegać jako wielopłaszczyznową szansę zarówno dla samego ugrupowania, jak i Abu Zabi. Emiraty mogą bowiem współpracować z głównymi aktorami globalnego Południa i stanowić most łączący ich z Zachodem, jak i utrzymywać swoje strategiczne partnerstwo z USA, a jednocześnie równoważyć działania Rosji, Iranu i Chin zmierzające do przekształcenia BRICS w grupę nastawioną konfrontacyjnie wobec Stanów Zjednoczonych i szeroko pojętego Zachodu²¹.

Dla ZEA ważne jest uzyskanie wsparcia BRICS (szczególnie Rosji i Chin) w kształtowaniu stosunków na Bliskim Wschodzie, zwłaszcza w relacjach z Iranem. Teheran i Moskwę od lat łączy ścisła współpraca, a po wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie w lutym 2022 r. jeszcze bardziej ją zacieśniły. Emiratom zależy na zbliżeniu z Rosją, ponieważ zyskałyby dzięki temu dyplomatycznego sprzymierzeńca w kształtowaniu relacji z Iranem w sprawach kluczowych dla bezpieczeństwa i interesów narodowych ZEA, głównie w związku ze sporem terytorialnym o Abu Musę, Mały Tunb i Wielki Tunb. Minister spraw zagranicznych, szejek Abdullah bin Zayed Al Nahyan, stwierdził, że członkostwo w BRICS jest „częścią zobowiązania ZEA do promowania konstruktywnego dialogu poprzez aktywne platformy reprezentujące gospo-

19 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 373.

20 I. Ahmad, A. Haider, J. Afzal, *The Geopolitical and Economic Impact of BRICS on the Middle East*, „FWU Journal of Social Sciences” 2024, vol. 18, issue 4, s. 81.

21 M. N. Katz, *The BRICS...*

darki rozwijające się i wschodzące”²², co jednoznacznie odnosiło się do napiętych relacji z Teheranem. Pogłębienie współpracy z BRICS, w tym z doświadczonymi w prowadzeniu negocjacji dyplomatycznych Chinami, może się przyczynić do stworzenia nowych kanałów komunikacji w sprawach łagodzenia regionalnych napięć. Utrzymanie dobrych relacji między ZEA a Iranem powinno w związku z tym leżeć nie tylko w interesie tych państw, ale i całego BRICS, gdyż stabilność Zatoki Perskiej będzie oddziaływać na pozostałych członków formatu oraz ich flagowe projekty gospodarcze. W przyszłości Emiraty i Iran jako pełnoprawni członkowie BRICS będą mogli inicjować i promować regionalne projekty, które mogą przynieść obu państwom korzyści i ustabilizować dwustronne stosunki polityczne. W związku z tym można stwierdzić, że BRICS stanowi istotną platformę do promowania wieloaspektowej współpracy emiracko-irańskiej, która zapewni neutralne warunki dyplomatyczne i przyczyni się do wzmocnienia stabilności w regionie Zatoki Perskiej oraz całego Bliskiego Wschodu. Wobec znaczenia tego obszaru dla bezpieczeństwa (szczególnie energetycznego) utrzymanie dobrych relacji między Abu Zabi i Teheranem powinno leżeć w interesie pozostałych członków BRICS i być dla nich dodatkową motywacją do łagodzenia bliskowschodnich sporów oraz wspierania stabilności regionu²³. Należy w tym miejscu nadmienić, że w najbliższych latach stosunki irańsko-emirackie, m.in. w obszarze bezpieczeństwa, w znacznym stopniu determinować będą prawdopodobnie konsekwencje rozpoczętej 28 lutego 2026 r. przez Izrael i Stany Zjednoczone operacji zbrojnej przeciwko Iranowi i rozszerzenia konfliktu na pozostałe państwa regionu, w tym ZEA. Na obecnym etapie działań wojennych przewidzenie stopnia i charakteru tego wpływu jest jednak trudne.

Kolejnym skutkiem członkostwa Emiratów w BRICS jest wzrost prestiżu i znaczenia państwa, szczególnie w regionie Zatoki Perskiej i całego Bliskiego Wschodu. Dołączywszy do grupy, ZEA poprawiły swój status wśród państw globalnego Południa i zyskały większy wpływ na podejmowanie kluczowych decyzji w skali regionalnej i globalnej. Władze w Abu Zabi od lat prowadziły działania na rzecz umocnienia swojej pozycji jako ważnego aktora w najbliższym sąsiedztwie, wykorzystując do tego nie tylko silną i stabilną gospodarkę, ale także położenie geopolityczne oraz charyzmatyczne przywództwo polityczne. Razem z akcesją do BRICS Emiraty uzyskały status ważnego ośrodka

22 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 369.

23 Tamże, s. 370.

politycznego, gospodarczego, innowacyjnego i kulturowego. Dodatkowo państwo to charakteryzują aktywna dyplomacja wysokiej jakości, wiele inwestycji w nowoczesne technologie oraz promowanie zrównoważonego rozwoju²⁴. ZEA postrzegane są jako neutralne średnie mocarstwo mające potencjał do pełnienia roli pośrednika w rozwiązywaniu wewnętrznych sporów dyplomatycznych między partnerami w BRICS²⁵.

Należy także zwrócić uwagę, że Emiraty są pierwszym arabskim państwem Zatoki Perskiej, które zdecydowało się na pełne członkostwo w BRICS (w odróżnieniu od Arabii Saudyjskiej). Powoduje to, że mogą stać się pomostem w relacjach między grupą a pozostałymi państwami Półwyspu Arabskiego, a w przyszłości nawet całym Bliskim Wschodem, być może we współpracy z Iranem i Egiptem. Państwa BRICS od dawna angażują się politycznie w sytuację regionu i starają się równoważyć wpływy Stanów Zjednoczonych (głównie Rosja i Chiny). Stabilność wewnętrzna ZEA daje im szansę, by stały się kontrapunktem dla obecności USA w innych państwach regionu, a przy tym by mogły uzyskać znaczne przywileje w relacjach ze wschodzącymi potęgami globalnego Południa i wyprzedzić lokalnych rywali w walce o status ważnego i wartościowego aktora w regionie Zatoki Perskiej. Członkostwo w BRICS umożliwia zatem Emiratom promocję swoich wartości i kultury, a tym samym przyczynia się do jeszcze większego inwestowania przez Abu Zabi w instrumenty *soft power*²⁶.

Ekonomiczne skutki członkostwa ZEA w BRICS

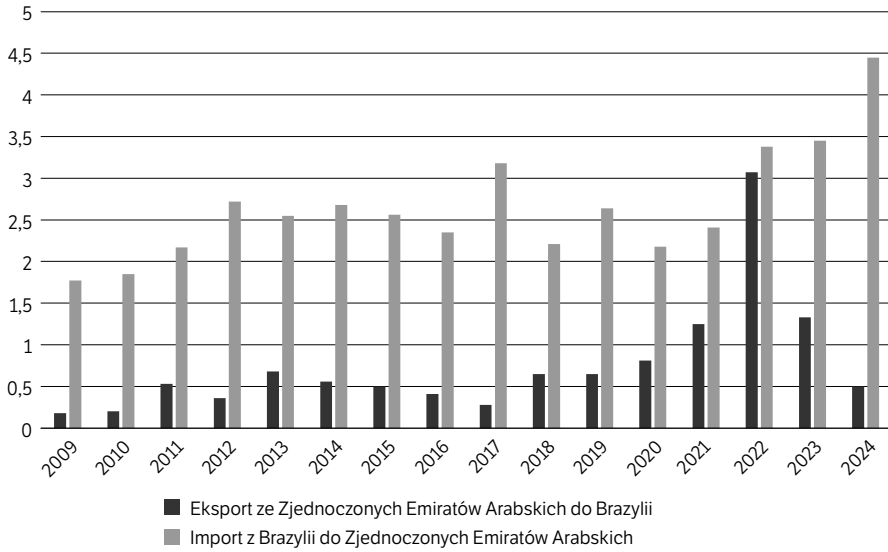
Decyzja Abu Zabi o przystąpieniu do BRICS miała znaczenie strategiczne, ponieważ głównym celem emirackich władz jest wzmocnienie współpracy gospodarczej z dwoma największymi partnerami handlowymi kraju, jakimi są Chiny oraz Indie²⁷. Analizę ekonomicznych skutków tego kroku należy zacząć od określenia poziomu wymiany handlowej Emiratów z poszczególnymi krajami założycielskimi grupy od czasu jej powstania w 2009 r., co pozwoli ocenić stopień zażyłości gospodarczej.

24 Tamże, s. 371.

25 R. Matthews, *UAE's...*

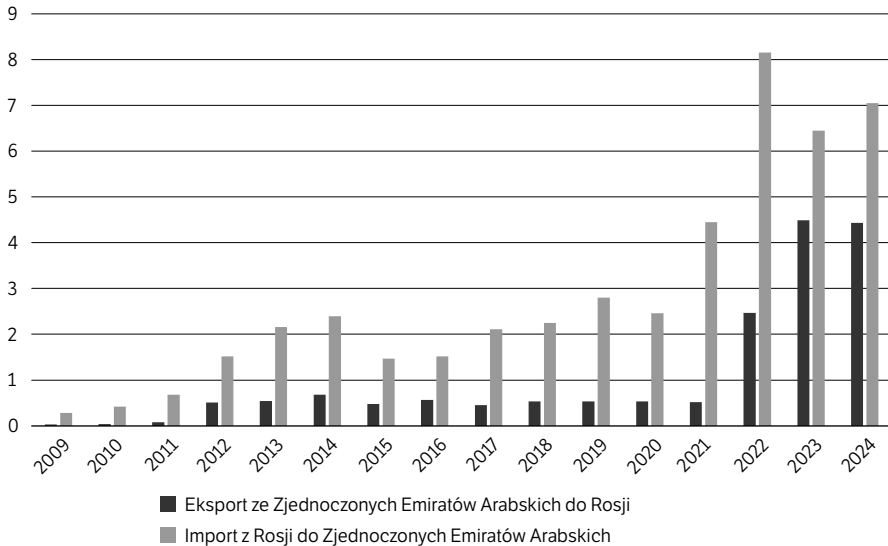
26 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 371.

27 K. Alexander, G. B. Serhal, *UAE...*

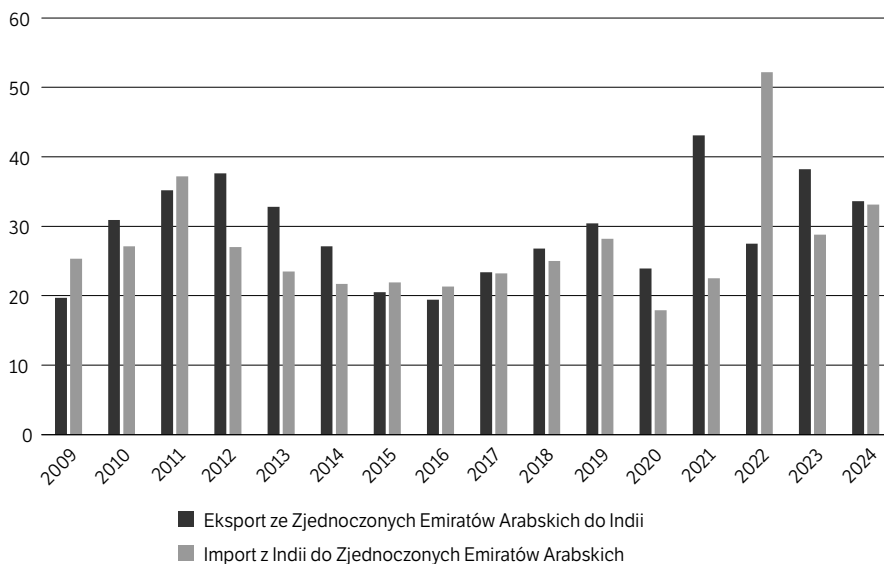
Wykres 1. Wymiana handlowa Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Brazylii w latach 2009–2024 (w mld dol.)

Źródło: oprac. własne na podstawie: *Brasil/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/bra/partner/are>>

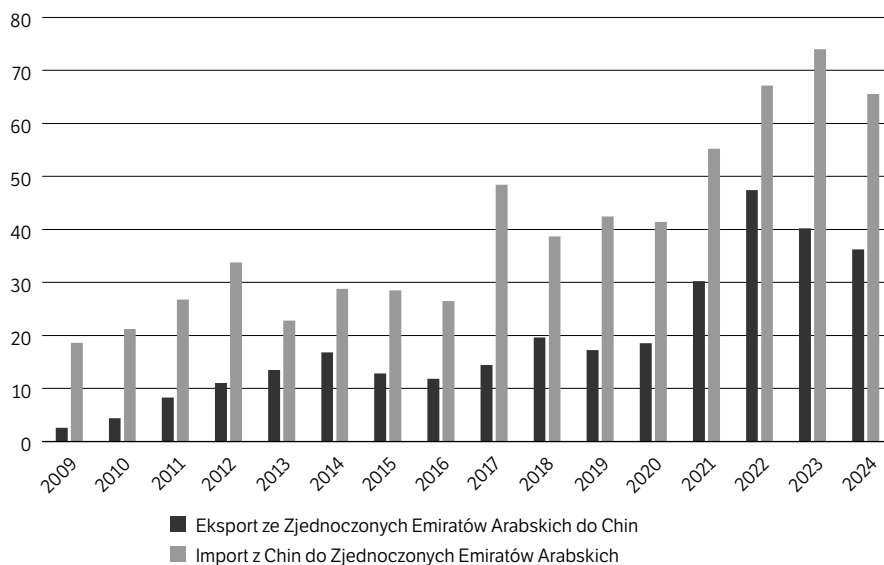
Wykres 2. Wymiana handlowa Zjednoczonych Emiratów Arabskich z Rosją w latach 2009–2024 (w mld dol.)

Źródło: oprac. własne na podstawie: *Russia/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/rus/partner/are>>

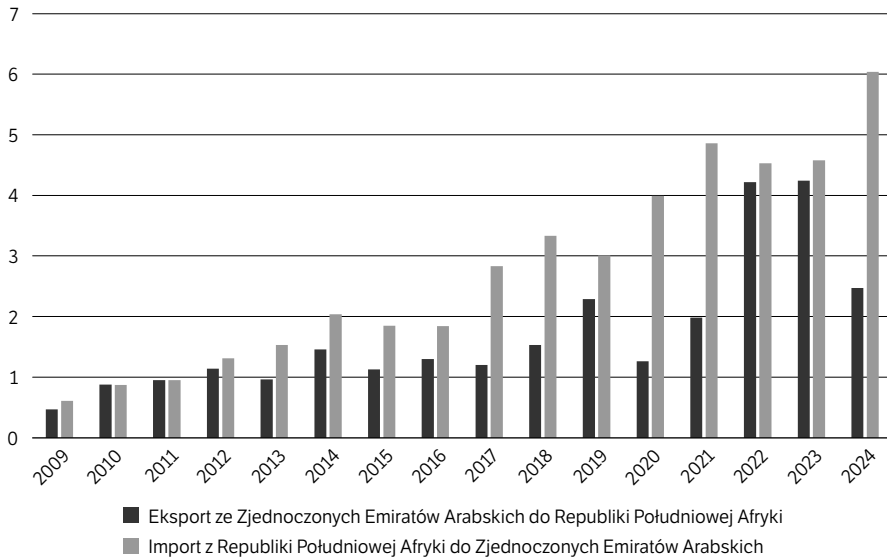
Wykres 3. Wymiana handlowa Zjednoczonych Emiratów Arabskich z Indiami w latach 2009–2024 (w mld dol.)

Źródło: oprac. własne na podstawie: *India/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]; <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/ind/partner/are>>

Wykres 4. Wymiana handlowa Zjednoczonych Emiratów Arabskich z Chinami w latach 2009–2024 (w mld dol.)

Źródło: oprac. własne na podstawie: *China/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]; <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/chn/partner/are>>

Wykres 5. Wymiana handlowa Zjednoczonych Emiratów Arabskich z Republiką Południowej Afryki w latach 2009–2024 (w mld dol.)

Źródło: oprac. własne na podstawie: *South Africa/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/zaf/partner/are>>

Analiza powyższych wykresów pozwala zauważyć, że z każdym rokiem wymiana handlowa między ZEA a państwami założycielskimi BRICS rośnie. Na ten moment trudno jednoznacznie ocenić, w jakim stopniu wpłynęła na to ich akcesja do grupy. Jeszcze w 2022 r., czyli rok przed decyzją BRICS o rozszerzeniu, handel Emiratów z samymi tylko Chinami i Indiami stanowił aż 32 proc. jego całkowitej wymiany zagranicznej²⁸. Intensyfikacja handlu z państwami BRICS, obecnie głównie w ramach relacji bilateralnych, jest kluczowym elementem przyjętej przez Abu Zabi strategii dywersyfikowania gospodarki i wzmacniania pozycji państwa jako kluczowego aktora na globalnej scenie ekonomicznej. Główny nacisk położony został na handel energią i rozwój tego sektora. Emiraty coraz chętniej inwestują nie tylko w ropę naftową i gaz ziemny, ale także w energię odnawialną, szczególnie we współpracy z RPA²⁹. Indyjskie firmy z branży IT otwierają tam swoje

28 S. Kumar, A. Shahid, M. Agarwal, *Is BRICS Expansion Significant for Global Trade and GDP?*, „BRICS Journal of Economics” 2024, vol. 5, issue 4, s. 7.

29 D. Mikkelsen, *How the UAE Is Energizing Its Partnership with BRICS Nations*, „Oil & Gas Middle East” [online], 2 IX 2024 [dostęp: 23 XI 2025]: <<https://www.oilandgasmiddle-east.com/business/how-the-uae-is-energizing-its-partnership-with-brics-nations>>.

filie, traktując ZEA jako centrum dające dostęp do rynków regionalnych. Brazylijskie uniwersytety blisko współpracują natomiast z emirackimi w zakresie rozwoju innowacyjności³⁰. Najbardziej problematycznym partnerem Emiratów spośród założycieli BRICS wydaje się Rosja, a to w związku z inwazją na Ukrainę i nałożonymi sankcjami międzynarodowymi. Opowiadają się one jednak za zwiększeniem dwustronnej wymiany handlowej do 2030 r.³¹ Największymi partnerami ZEA wciąż pozostają jednak Chiny i Indie. Na początku XXI w. państwa azjatyckie z ChRL na czele stały się głównymi importerami bliskowschodniej ropy naftowej. Akcesja Emiratów do BRICS może się przyczynić do pogłębiania współpracy energetycznej z Chinami, w tym powstania jednego wspólnego porozumienia, które określałoby ceny surowców i nowe szlaki dostaw. ZEA stałoby się tym samym istotnym elementem Inicjatywy Pasa i Szlaku jako ważny *hub* transportowy i logistyczny. Abu Zabi chce też pogłębić współpracę z drugim bardzo chłonnym rynkiem BRICS, jakim są Indie, a te wyrażają zainteresowanie emirackimi inwestycjami na swoim terytorium, gdyż poszukują sposobów na rozwój infrastruktury i sektora produkcyjnego. Emiraty zyskałyby dzięki temu ważne miejsce w planie stworzenia przez Nowe Delhi korytarza gospodarczego z Indii przez Bliski Wschód do Europy, który nawiązuje do starożytnego Złotego Szlaku³².

Z perspektywy ZEA członkostwo w BRICS otwiera możliwości zwiększenia wpływów i potencjału gospodarczego państwa, a tym samym realizowania ambicji mocarstwowych. Jeszcze w październiku 2021 r., czyli na długo przed akcesją do grupy, Emiraty przystąpiły do NDB (w przeciwieństwie do Arabii Saudyjskiej i Iranu, które w ogóle nie dołączyły do tego projektu, oraz Egiptu, który zrobił to w 2023 r.). Członkostwo w NDB i jego zarządzie ma na celu zwiększenie roli ZEA w BRICS poprzez współdecy-

30 N. E. Mladenov, *MEI Perspectives Series 30: The UAE's BRICS Membership and the Global Role of Middle Powers*, „Middle East Institute Singapore” [online], 4 IX 2023 [dostęp: 22 XI 2025]: <<https://mei.nus.edu.sg/publication/mei-perspectives-series-30-the-uaes-brics-membership-and-the-global-role-of-middle-powers/>>.

31 E. Teslova, *UAE President Wants to Double Trade Turnover with Russia within 5 Years*, „Anadolu Ajansi” [online], 7 VIII 2025 [dostęp: 12 XI 2025]: <<https://www.aa.com.tr/en/world/uae-president-wants-to-double-trade-turnover-with-russia-within-5-years/3653168#>>.

32 A. Kateb, *BRICS+*...

dowanie o udzielaniu pomocy i pożyczek preferencyjnych dla pozostałych członków ugrupowania, a w przyszłości stworzenie regionalnego oddziału Banku na Bliskim Wschodzie³³.

Współpraca gospodarcza Emiratów i poszczególnych państw BRICS niesie konsekwencje dla wszystkich stron. Inwestycje realizowane w ZEA przez partnerów z grupy umożliwiają rozbudowę krajowych sieci infrastrukturalnych, co wpływa na wydajność, komunikację, łączność i zrównoważony rozwój. Wspierają także dotychczasowe działania Abu Zabi w zakresie dywersyfikacji gospodarki i sukcesywne uniezależnianie się od wydobycia i eksportu ropy naftowej oraz gazu ziemnego na rzecz rozwoju energii odnawialnej, turystyki, transportu i sektora nieruchomości. Razem z tym kapitałem do Emiratów trafiają wiedza techniczna i nowe technologie. Kraj ten staje się także ważnym punktem logistycznym i handlowym na mapie świata. Państwa BRICS natomiast, inwestując w wiele projektów gospodarczych w ZEA, zwiększają swoje znaczenie jako przyjaźni i przyszłościowi partnerzy, otrzymując przy tym bezpośredni dostęp do głównych rynków na Bliskim Wschodzie. Dzięki rozwojowi tej współpracy zyskują również wpływ na regionalną pozycję USA³⁴. Minister finansów ZEA Mohamed Hadi Al Hussaini stwierdził, że członkostwo jego kraju w formacie „wzmocni współpracę w różnych sektorach biznesu między gospodarkami wschodzącymi i rozwijającymi się, ustanowi ramy zarządzania na poziomie globalnym oraz umożliwi wymianę wiedzy specjalistycznej w zakresie finansowania infrastruktury we współpracy między sektorami publicznym i prywatnym”³⁵. Emiraty oczekują zatem, że współpraca w ramach BRICS nie tylko przyniesie im korzyści gospodarcze, ale i zwiększy wpływy Abu Zabi na świecie³⁶. Należy podkreślić, że przystąpienie do grupy jest ważnym elementem realizacji strategii „We the UAE 2031”, która ma uczynić z ZEA kluczowego aktora współpracy

33 F. R. Bonesh, *The UAE in BRICS: Consequences, Multilateral Trade and Prospect*, „Middle East Briefing” [online], 3 X 2023 [dostęp: 25 XI 2025]: <<https://www.middleeastbriefing.com/news/the-uae-in-brics-consequences-multilateral-trade-and-prospect/>>.

34 I. Ahmad, A. Haider, J. Afzal, *The Geopolitical...*, s. 90–91.

35 *UAE Participates in BRICS' Finance Ministers and Central Bank Governors Meeting*, „Emirates News Agency” [online], 28 II 2024 [dostęp: 23 XI 2025]: <<https://www.wam.ae/en/article/b1w4c7y-uae-participates-brics%E2%80%99-finance-ministers-and>>.

36 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 368.

gospodarczej w skali globalnej³⁷. Emiraty mogą dzięki temu wzmocnić więzi z poszczególnymi partnerami z BRICS, a także zdywersyfikować swój portfel inwestycyjny³⁸.

Jak już wspomniano, celem przystąpienia Emiratów do BRICS jest umocnienie pozycji kraju w globalnym systemie gospodarczym, a nie rewizja porządku międzynarodowego czy roli, jaką pełnią w nim Stany Zjednoczone. Pewne obawy budzi tam zatem propagowana w grupie idea dedolaryzacji. Dolar amerykański jest dominującym środkiem płatniczym na świecie, a Emiraty nie będą skłonne popierać działań na rzecz redukcji jego roli, gdyż amerykańskie interesy geopolityczne i ekonomiczne mocno rezonują z ich gospodarką. Wsparcie takich działań przez Abu Zabi groziłoby osłabieniem relacji emiracko-amerykańskich, zwłaszcza wobec zapowiedzi Donalda Trumpa z listopada 2024 r., że państwa dążące do zastąpienia dolara w wymianie handlowej inną walutą muszą się liczyć z nałożeniem przez USA stuprocentowych ceł³⁹. Ostrożność Emiratów ma jednak także podłoże strategiczne, ściśle związane z wojskową obecnością Amerykanów w regionie Zatoki Perskiej, a tym samym z bezpieczeństwem ZEA i całego Bliskiego Wschodu. Pozwala to przewidywać, że choć władze w Abu Zabi dostrzegają wzrost znaczenia innych walut, takich jak chiński renminbi, brazylijski real czy indyjska rupia, i mogą wspierać handel w walutach lokalnych, to jednocześnie będą dążyć do utrzymania stabilnej i silnej pozycji dolara⁴⁰.

Podsumowując, należy stwierdzić, że dzięki swojemu usytuowaniu geograficznemu oraz powiązaniom z Bliskim Wschodem, Afryką i Europą ZEA mogą stać się globalnym centrum handlu. Wraz z akcesją do BRICS zyskały dostęp do rozległej sieci rynków, co pozwala zdywersyfikować narodową gospodarkę i uniezależnić ją od sektora energetycznego⁴¹.

37 R. Matthews, *UAE's...*

38 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 372.

39 *Trump Threatens 100% Tariff on the BRIC Bloc of Nations if They Act to Undermine US Dollar*, „Associated Press” [online], 30 XI 2024 [dostęp: 25 XI 2025]: <<https://www.ap.org/news-highlights/spotlights/2024/trump-threatens-100-tariff-on-the-bric-bloc-of-nations-if-they-act-to-undermine-us-dollar/>>.

40 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 374.

41 Tamże, s. 372.

Perspektywy pełnego członkostwa Arabii Saudyjskiej w BRICS

Na marginesie rozważań dotyczących członkostwa ZEA w BRICS należy zwrócić uwagę na kwestię potencjalnej pełnej akcesji Arabii Saudyjskiej. Mimo że otrzymała ona zaproszenie do grupy, władze w Rijadzie nie podjęły jak dotąd formalnej decyzji w tej sprawie. W obecnej sytuacji Arabia Saudyjska może realizować własne interesy, które odzwierciedlają cele gospodarcze i rozwojowe członków BRICS oraz szerszego globalnego Południa, zachowując jednocześnie niezależność w polityce zagranicznej. Poszerzenie grupy o ZEA i ewentualnie Arabię Saudyjską może zmienić status Półwyspu Arabskiego i rozbudzić ambicje pozostałych państw regionu – Bahrajnu, Omanu, Kuwejtu i Kataru – w sprawie potencjalnej akcesji. Niechęć Rijadu do sformalizowania członkostwa może podważać w ich oczach prestiż BRICS⁴². Emiratom z kolei członkostwo w grupie może przynieść wzmocnienie pozycji wśród arabskich państw Zatoki Perskiej kosztem dominującej lokalnie Arabii Saudyjskiej, a tym samym szansę na stanie się pomostem między partnerami z BRICS a państwami regionu⁴³.

Włączenie ZEA i Arabii Saudyjskiej do BRICS ma bardzo duże znaczenie dla obu państw. Mimo że istnieje gospodarcza dysproporcja na korzyść tego drugiego, to oba odgrywają ważną rolę w światowym systemie bezpieczeństwa energetycznego, handlu i finansów. Dodatkowo są to podmioty, które przez dekady związane były sojuszami z USA, ale od niedawna dążą do prowadzenia niezależnej polityki międzynarodowej, i to nie tylko na poziomie regionalnym, ale i globalnym⁴⁴.

Brak pełnego członkostwa Arabii Saudyjskiej w BRICS nie oznacza bierności Rijadu na tym forum. Wysłana została bowiem na przykład delegacja na pierwszy po rozszerzeniu formatu szczyt, zorganizowany w dniach 22–24 października 2024 r. w Kazaniu. Saudyjczycy głośno akcentowali konieczność stworzenia skutecznego systemu globalnego zarządzania

42 O. Stuenkel, M. Treadwell, *Why Is Saudi Arabia Hedging Its BRICS Invite?*, „Carnegie Endowment for International Peace” [online], 21 XI 2024 [dostęp: 1 XII 2025]: <<https://carnegieendowment.org/emissary/2024/11/brics-saudi-arabia-hedging-why?lang=en>>.

43 M. Binhuwaidin, *BRICS...*, s. 371.

44 A. Kateb, *BRICS+...*

i oczekiwali potwierdzenia, że potrzeby państw rozwijających się zostaną zrealizowane. Miało to jednoznacznie podkreślić, że Rijad dąży do promowania sprawiedliwego, opartego na uczciwości i wzajemnym szacunku systemu międzynarodowego, w którym interesy Północy i Południa będą tak samo ważne⁴⁵. Potencjalne pełne członkostwo w BRICS idealnie wpisuje się w saudyjski program „Vision 2030”, który zakłada dywersyfikację gospodarki i zwiększenie eksportu towarów innych niż ropa naftowa do poziomu powyżej 50 proc. w 2030 r. By zrealizować ten cel, Arabia Saudyjska musi stworzyć sieć strategicznych partnerstw z krajami BRICS, które są chłonnymi rynkami zbytu⁴⁶. Jak można zauważyć, pełne członkostwo w formacie zdaje się dla Rijadu atrakcyjne, ale będzie możliwe wyłącznie po określeniu polityczno-ekonomicznej strategii państwa w kontekście zmieniającego się systemu międzynarodowego oraz po analizie potencjalnych skutków akcesji dla jego bezpieczeństwa.

Podsumowanie

W ciągu ostatnich lat BRICS stał się bardzo atrakcyjnym formatem dla wielu państw, mimo że kryteria akcesyjne są stosunkowo niejasne. Warto się przyjrzeć, czy członkostwo w grupie przynosi państwom realne korzyści. Oficjalnie BRICS oferuje równoważenie systemu zdominowanego przez Stany Zjednoczone, a wiele państw postrzega grupę jako szansę na zdywersyfikowanie swoich politycznych i ekonomicznych sojuszy. Od momentu powstania BRICS nie stał się jednak na arenie międzynarodowej znaczącym graczem ani w sferze dyplomatycznej, ani w gospodarczej. Wynika to głównie z faktu, że w przeciwieństwie do takich organizacji międzynarodowych jak Unia Europejska, Unia Afrykańska czy Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) nie wypracował struktury kierowniczej, administracji ani jasnego programu działania, skupiając się głównie na krytyce Zachodu i nie podejmując się przy tym żadnych real-

45 L. Ali, *New Alliances: The 2024 BRICS Summit and Its Strategic Implications for the Gulf Region*, „Gulf Research Center” [online], 6 XI 2024 [dostęp: 2 XII 2025]: <<https://www.grc.net/single-commentary/202>>.

46 H. Benlaria, *The Impact of Economic Factors on Saudi Arabia's Foreign Trade with BRICS Countries: A Gravity Model Approach*, „Economies” 2024, vol. 12, issue 11, s. 2.

nych działań⁴⁷. Państwa członkowskie BRICS mają ponadto bardzo rozbieżne cele i interesy, co znacząco ogranicza możliwość osiągnięcia konsensusu. Decyzja o akcesji, także w przypadku Zjednoczonych Emiratów Arabskich, jest więc raczej symbolicznym gestem, który demonstruje asertywność i samodzielność w polityce zagranicznej. Krok ten zwiększa możliwość rozwijania relacji z członkami grupy, ale z drugiej strony nie ogranicza współpracy z Zachodem.

Władze w Abu Zabi dążą do uzyskania dla państwa statusu kluczowego aktora oraz głównego ośrodka innowacji, finansów i handlu na Bliskim Wschodzie, a dołączenie do BRICS to jeden z kroków w realizacji tego planu. Przyjęcie do grupy trzech państw bliskowschodnich – ZEA, Iranu i Egiptu – pokazuje, że jest ona otwarta nie tylko na bogate i stabilne kraje Zatoki Perskiej, jakimi są Emiraty, ale także na te z bardziej skomplikowaną sytuacją polityczną i gospodarczą. Niewątpliwym atutem bliskowschodnich członków BRICS jest ich potencjał w zakresie normalizowania sytuacji w regionie, ponieważ mają zdolności do wspólnego zwalczania niestabilności, terroryzmu i ekstremizmu oraz regulowania lokalnej migracji. W przypadku Egiptu i ZEA (a w przyszłości być może i Arabii Saudyjskiej) dołączenie do BRICS jest jednoznaczną deklaracją chęci pogłębiania współpracy gospodarczej z państwami, które dążą do zrekonstruowania obecnego systemu międzynarodowego, głównie Rosją i Chinami. Ich największy zachodni partner, jakim są Stany Zjednoczone, będzie natomiast musiał zaakceptować ten kierunek polityki. Każdego z bliskowschodnich członków BRICS charakteryzuje inna sytuacja gospodarcza: Emiraty odczuwają presję związaną z uzależnieniem od surowców energetycznych, Egipt boryka się ze stagnacją ekonomiczną, a Iran wciąż pozostaje w międzynarodowej izolacji, która jest skutkiem wieloletniego rozwijania przez Teheran programu nuklearnego i balistycznego, a od 28 lutego 2026 r. – także konfliktu zbrojnego z Izraelem i USA. Każdy z tych aktorów dąży do tego, by stać się globalnym graczem zdolnym do konkurowania w międzynarodowym systemie gospodarczym i nie pozostawać podmiotem zależnym. W związku z tym BRICS postrzegany jest przez państwa Bliskiego Wschodu jako nowe forum

47 J. Shea, *The BRICS Are Back, but for What Purpose?*, „Friends of Europe” [online], 4 VIII 2023 [dostęp: 14 III 2026]: <<https://www.friendsofeurope.org/insights/critical-thinking-the-brics-are-back-but-for-what-purpose/>>.

współpracy ekonomicznej, które może pomóc w zdywersyfikowaniu gospodarek i pozyskaniu nowych rynków zbytu⁴⁸.

Mimo że BRICS nie jest tradycyjną organizacją międzynarodową, a między jego członkami istnieją pewne rozbieżności w celach, interesach i priorytetach polityki zagranicznej, to obecność ZEA przyniesie korzyść zarówno im, jak i pozostałym zrzeszonym państwom. Współpraca gospodarcza w ramach formatu, nawet jeśli ma charakter wyłącznie dwustronny, może stanowić dla poszczególnych państw geopolityczną i geoeconomiczną szansę. W odróżnieniu od struktur zachodnich jej specyfika eliminuje konieczność prowadzenia wieloletnich negocjacji handlowych i promuje większą elastyczność partnerów. Dla Emiratów członkostwo w BRICS to zdecydowanie krok o znaczeniu strategicznym, gdyż może się przyczynić do szybkiego rozwoju kraju i wzmocnienia jego pozycji międzynarodowej w ciągu kilkunastu najbliższych lat⁴⁹.

Bibliografia

- Ahmad I., Haider A., Afzal J., *The Geopolitical and Economic Impact of BRICS on the Middle East*, „FWU Journal of Social Sciences” 2024, vol. 18, issue 4.
- Alexander K., Serhal G. B., *UAE Entry into BRICS Increases Its Diplomatic and Economic Options*, „Stimson” [online], 13 IX 2023 [dostęp: 10 XI 2025]: <<https://www.stimson.org/2023/uae-entry-into-brics-increases-its-diplomatic-and-economic-options/>>.
- Alhasan H., Solanki V., *The I2U2 Minilateral Group*, „International Institute for Strategic Studies” [online], 11 XI 2022 [dostęp: 15 XI 2025]: <<https://www.iiss.org/online-analysis/online-analysis/2022/11/the-minilateral-i2u2-group/>>.
- Ali L., *New Alliances: The 2024 BRICS Summit and Its Strategic Implications for the Gulf Region*, „Gulf Research Center” [online], 6 XI 2024 [dostęp: 2 XII 2025]: <<https://www.grc.net/single-commentary/2024>>.
- Benlaria H., *The Impact of Economic Factors on Saudi Arabia's Foreign Trade with BRICS Countries: A Gravity Model Approach*, „Economies” 2024, vol. 12, issue 11.
- Binhuwaidin M., *BRICS: What Is in It for the United Arab Emirates?*, „Contemporary Review of the Middle East” 2025, vol. 12, issue 3.

48 M. S. Sheikh, *BRICS' Middle East Expansion: Towards an Interactive Regional-Global Mechanism*, „Modern Diplomacy” [online], 9 IX 2023 [dostęp: 1 XII 2025]: <<https://modern diplomacy.eu/2023/09/09/brics-middle-east-expansion-towards-an-interactive-regional-global-mechanism/>>.

49 F. R. Bonesh, *The UAE...*

- Bonesh F. R., *The UAE in BRICS: Consequences, Multilateral Trade and Prospect*, „Middle East Briefing” [online], 3 X 2023 [dostęp: 25 XI 2025]: <<https://www.middleeastbriefing.com/news/the-uae-in-brics-consequences-multilateral-trade-and-prospect/>>.
- Brasil/United Arab Emirates, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/bra/partner/are>>.
- Carchidi V., Soliman M., *The Role of the Middle East in the US-China Race to AI Supremacy*, „Middle East Institute” [online], 19 XI 2024 [dostęp: 15 III 2026]: <<https://mei.edu/publication/role-middle-east-us-china-race-ai-supremacy/>>.
- Chazizaa M., Lutmarb C., *The UAE's Niche Diplomacy in the Middle East: Authoritarian Strategies of a Middle Power*, „Global Security. Health, Science and Policy” 2025, vol. 10, No. 1.
- China/United Arab Emirates, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oecworld/en/profile/bilateral-country/chn/partner/are>>.
- Dienstbier P., *The UAE – (Not) Just Another BRICS Member?*, „Konrad-Adenauer-Stiftung” [online], 2 VII 2025 [dostęp: 14 III 2026]: <<https://www.kas.de/en/country-reports/detail/-/content/die-vae-k-ein-ganz-gewoehnliches-brics-mitglied>>.
- India/United Arab Emirates, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/ind/partner/are>>.
- Kateb A., *BRICS+ and the Arab Gulf: The Perks of Membership*, „Carnegie Endowment for International Peace” [online], 4 I 2024 [dostęp: 10 XI 2025]: <<https://carnegieendowment.org/sada/2024/01/brics-and-the-arab-gulf-the-perks-of-membership?lang=en>>.
- Katz M. N., *The BRICS Come to the Middle East and North Africa*, „Atlantic Council” [online], 25 VIII 2023 [dostęp: 12 XI 2025]: <<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/the-brics-come-to-the-middle-east-and-north-africa/>>.
- Kirmanj S., Tofik R., *The UAE's Foreign Policy Drivers*, „Middle East Policy” 2023, vol. 30, No. 4.
- Krasna J., *Big Changes in United Arab Emirates Foreign Policy*, „Foreign Policy Research Institute” [online], 18 IV 2023 [dostęp: 15 III 2026]: <<https://www.fpri.org/article/2023/04/big-changes-in-united-arab-emirates-foreign-policy/>>.
- Kumar S., Shahid A., Agarwal M., *Is BRICS Expansion Significant for Global Trade and GDP?*, „BRICS Journal of Economics” 2024, vol. 5, issue 4.
- Liu Z. Z., *What Is the BRICS Group and Why Is It Expanding?*, „Council on Foreign Relations” [online], 26 VI 2025 [dostęp: 14 III 2026]: <<https://www.cfr.org/backgrounders/what-brics-group-and-why-it-expanding>>.
- Matthews R., *UAE's „Balanced” Diplomacy in the Resurgent BRICS*, „Radban Security & Defence Institute” [online], 4 VIII 2025 [dostęp: 10 XI 2025]: <<https://rsdi.ae/en/publications/uaes-balanced-diplomacy-in-the-resurgent-brics>>.
- Mikkelsen D., *How the UAE Is Energizing Its Partnership with BRICS Nations*, „Oil & Gas Middle East” [online], 2 IX 2024 [dostęp: 23 XI 2025]: <<https://>

- www.oilandgasmiddleeast.com/business/how-the-uae-is-energizing-its-partnership-with-brics-nations>.
- Mladenov N. E., *MEI Perspectives Series 30: The UAE's BRICS Membership and the Global Role of Middle Powers*, „Middle East Institute Singapore” [online], 4 IX 2023 [dostęp: 22 XI 2025]: <<https://mei.nus.edu.sg/publication/mei-perspectives-series-30-the-uaes-brics-membership-and-the-global-role-of-middle-powers/>>.
- Our Participation in BRICS*, „United Arab Emirates Ministry of Finance” [online, dostęp: 12 XI 2025]: <<https://mof.gov.ae/en/public-finance/international-relations/our-participation-in-brics/>>.
- Przychodniak M., *China Building Up BRICS as Important Foreign Policy Tool*, „The Polish Institute of International Affairs” [online], 28 II 2025 [dostęp: 13 III 2026]: <<https://pism.pl/publications/china-building-up-brics-as-important-foreign-policy-tool>>.
- Rabczun A. A., *BRICS: rola, ekspansja i przyszłe możliwości*, „Przestrzeń, Ekonomia, Społeczeństwo” 2023, nr 24 (2).
- Russia/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/rus/partner/are>>.
- Shea J., *The BRICS Are Back, but for What Purpose?*, „Friends of Europe” [online], 4 VIII 2023 [dostęp: 14 III 2026]: <<https://www.friendsofeurope.org/insights/critical-thinking-the-brics-are-back-but-for-what-purpose/>>.
- Sheikh M. S., *BRICS' Middle East Expansion: Towards an Interactive Regional-Global Mechanism*, „Modern Diplomacy” [online], 9 IX 2023 [dostęp: 1 XII 2025]: <<https://modern diplomacy.eu/2023/09/09/brics-middle-east-expansion-towards-an-interactive-regional-global-mechanism/>>.
- South Africa/United Arab Emirates*, „The Observatory of Economic Complexity” [online, dostęp: 29 XI 2025]: <<https://oec.world/en/profile/bilateral-country/zaf/partner/are>>.
- Stuenkel O., Treadwell M., *Why Is Saudi Arabia Hedging Its BRICS Invite?*, „Carnegie Endowment for International Peace” [online], 21 XI 2024 [dostęp: 1 XII 2025]: <<https://carnegieendowment.org/emissary/2024/11/brics-saudi-arabia-hedging-why?lang=en>>.
- Teslova E., *UAE President Wants to Double Trade Turnover with Russia within 5 Years*, „Anadolu Ajansı” [online], 7 VIII 2025 [dostęp: 12 XI 2025]: <<https://www.aa.com.tr/en/world/uae-president-wants-to-double-trade-turnover-with-russia-within-5-years/3653168#>>.
- Trump Threatens 100% Tariff on the BRIC Bloc of Nations if They Act to Undermine US Dollar*, „Associated Press” [online], 30 XI 2024 [dostęp: 25 XI 2025]: <<https://www.ap.org/news-highlights/spotlights/2024/trump-threatens-100-tariff-on-the-bric-bloc-of-nations-if-they-act-to-undermine-us-dollar/>>.
- UAE Participates in BRICS' Finance Ministers and Central Bank Governors Meeting*, „Emirates News Agency” [online], 28 II 2024 [dostęp: 23 XI 2025]: <<https://>

www.wam.ae/en/article/b1w4c7y-uae-participates-brics%E2%80%99-finance-ministers-and>.

The UAE's Return to a Diplomacy-First Foreign Policy, „Italian Institute for International Political Studies” [online], 17 XII 2021 [dostęp: 15 III 2026]: <<https://www.ispionline.it/en/publication/uaes-return-diplomacy-first-foreign-policy-32719>>.

Zaccara L., Battaloglu N. H., *BRICS Membership: Gulf States' Strategic Pivot in Shifting Global Dynamics*, „Gulf International Forum” [online], 5 IX 2023 [dostęp: 11 XI 2025]: <<https://gulfif.org/brics-membership-gulf-states-strategic-pivot-in-shifting-global-dynamics/>>.